

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. 1 kor. Egy hóra. 1 kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 „ Negyedévre 4 „ 50 „

Felolós szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 47. és 49. szám.

Domahidy Elemér

Debreczen sz. kir. város és Hajdu vármegye főispánja.

Debreczen, február 21.

A Bud. Tud. jelentése szerint a „Hivatalos Közlöny“ holnapi számában több főispáni kinevezés között hozni fogja Domahidy Elemérnek Debreczen szab. kir. város és Hajduvármegye főispánjává történt kinevezését. A Debreczeni Független Újság csak a minap jelezte a kinevezés megtörténtét, amit most a hivatalos fórum is dokumentál. Ebből az alkalomból talán nem lesz érdektelen, ha bemutadjuk a városnak és vármegyének immár kedves ismerősét, Debreczen város és Hajduvármegye főispánját.

Az új főispán még egészen fiatal ember, most van a negyvenedik évében. 1866-ban született Domahidán, Szatmármegyében, mint ősi nemzeti család sarja. Édesatyja, Domahidy István, aki 21 éven át vett részt, mint országgyűlési képviselő a politikai életben, a családi hagyományoknak megfelelő gondos nevelésben részesítette. A jogtudományokat a debreceni főiskolában hallgatta, majd a budapesti egyetemen megszerezvén a jogi doktorátust, vármegyéjének szolgálatába lépett. Előbb Erdődön volt szolgabíró, de már 1890-ben, huszonnégy éves korában a vármegyei bizottsági tagok bizalma a nagykarolyi járás főszolgabírói székébe ültette, hol nagy munkásságával, igazságszeretettel és gazdag jogi tudásával csakhamar megyszerte általános tiszteletet, becsülést és szeretetet biztosított magának.

Közigazgatási munkássága közben egyházának ügyeit is szívében hordozta. Itt szerzett érdemei elismerésül az egyházmegye előbb tanácsbírává, majd később 1895-ben főgondnokává választotta. Világi és egyházi tisztségeit egyaránt nagy buzgalommal töltötte be, míg a társadalmi érintkezésben igazi nagyuri modorával és sokoldalú tudásával teljesen meghódította a szíveket.

Politikai pályafutását 1902-ben kezdte meg, amikor a nagykarolyi kerület országgyűlési képviselőjévé választotta. Mint képviselő, becses munkát végzett s e munkássága révén Tisza István gróf akkori miniszterelnök éles szeme őt szemelte ki a távozó Puky Gyula helyébe Debreczen város és Hajduvármegye főispánjává, 1904. elején. Főispánná történt kinevezetése mindkét törvényható-

ságban általános örömet és meglepedést keletkezett s amikor a legfelsőbb királyi kézirat megjelent, a két törvényhatóság meleg szívvel sietett az ifjú főispán üdvözlésére.

És azt a programot, melyet installációja alkalmával adott, Domahidy Elemér rövid főispánsága alatt nagy akaraterevével és ritka munkakedvvel váltotta be. A város és a vármegye fejlesztésére irányuló törekvései, a város és a vármegye szellemi és anyagi javainak szemmel tartása és gyarapítása, mint vezérmotívumok szerepeltek az ő programjában s bár rövid ideig állott a két törvényhatóság élén, úgy a városi, mint a vármegyei közéletben ma is mint követésre méltó példaadást emlegetik a munkásságát. Nem telt el az ő távozása óta hosszú idő, úgy tehát fölösleges volna visszaidézni Domahidy Elemér működését az emlékezetbe, ahol az mint szép emlék élénken él. Mégis egy momentumát ennek a működésnek hadd említsük meg itt annak dokumentálására, hogy Domahidy Elemér mennyire a szívében viselte vármegyéje közönségének érdekeit.

Püspökladány földmivelő közönségének évtizedes vágya volt, hogy a község határában elterülő vallásalapítványi hatalmas földterületből bérletet szerezzen. Ennek a kívánságának azonban állandóan utjában állott Venczely Mihály, a püspökladányi vallásalapítványi uradalom felügyelője, aki konokul dacolt a nép jogos óhajtaival. A püspökladányi reformátusok érdemes lelkipásztora, Kiss Ferenc lelkész tartotta kezében a szegény nép harci lobogóját, de hiába volt minden ostrom, hasztalan volt minden felterjesztés, deputációzás, az uradalom felügyelőjének konokságát nem lehetett megtörni, különösen mivel Venczely kitűnő viszonyban volt a klerikálisok egyikoszlopos emberével, Barkóczy miniszteri tanácsossal, aki abban az időben a kultuszminisztérium vallásalapítványi ügyosztályának állott az élén. A küzdelem már-már zendülésbe kergette a püspökladányiakat, amikor ezek hatalmas protektort nyertek Domahidy Elemérben, az új főispánban. Domahidy teljesen azonosította magát a püspökladányiak követelésével, majd amikor a kultuszminisztérium még tovább is húzódozott az ügy igazságos elintézésétől, Domahidy Elemér a saját állását dobta a harci mérleg serpenyőjébe. A szolidaritás ekkora mértékének azután hamarosan meglelt az eredménye: Venczely Mihályt menesztették, Püspökladány népének jogos követelése

pedig teljesült; a szegény földmivesek bérlethez jutottak.

Ugyanilyen energiával exponálta magát Domahidy főispán a vármegye egyéb érdekeiért is. A hajduböszörmény-pródi ut létesítése szintén a főispán erélyes munkásságának az eredménye.

A program minden pontja természetesen nem válhatott valóra, hiszen alig pár hónappal Domahidy Elemér főispánná kinevezése után megkezdődött a nagy politikai harc, amely minden termékeny munkásságot megakasztott s a harc eldőltevel Domahidy habozás nélkül benyújtotta főispáni állásáról való lemondását.

A vármegye és a város jegyzőkönyvei a tanúk arra, hogy milyen fájdalmas érzéssel vette a két törvényhatóság Domahidy Elemér távozását. De ez a távozás nem jelentette egyszersmind a közügyek teréről való visszavonulást. Domahidy Elemér azután is megmaradt debreceni és hajdumegyének és társadalmi téren kitűnő munkásságot fejtett ki azóta is. A debreceni gasdakör megalapítása és a virágzás utjára való terelése egyik ékes eredménye ennek a munkának.

És hogy Debreczen város közönsége mennyire igyekezett biztosítani a maga érdekeinek Domahidy Elemér értékes képességeit, mutatja az az osztatlan lelkesedés, melylyel a legutolsó városatyaválasztásra úgy a városi párt, mint a függetlenségi párt a lobogójára írta Domahidy nevét és a választáson imponáns diadalra vitte. A törvényhatósági bizottságban minden városi közügy iránt meglehetősen érdeklődést mutatott és minden munkából tetemes részt kért magának. Különösen a debreceni közkórház kibővítése körül szerzett bokros érdemeket.

Most, hogy Domahidy Elemér újra odaáll Debreczen és Hajdumegye élére, megokolt az öröm, melyet kinevezésének híre város- és megyeszerte keltett: Domahidy Elemér egyéniségének nagyarányú kvalitásaitól mind a két törvényhatóság közönsége a fejlődés, a virágzás elkövetkezését reméli.

A Nemzeti Társaskör megszüntette a tagfelvételt. Budapestről táviratozzák: A Nemzeti Társaskörben a végrehajtóbizottság tegnapi ülésének határozata értelmében megszüntette a tagfelvételt.

A miniszterelnök és Lukács. Budapestről táviratozzák: Kluen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök ma délelőtt hivatalában hosszasan tárgyalt Lukács László pénzügyminiszterrel.

Világ 8-ik csodája

a Szent-Gellért barna sör
DEBRECEN városához címzett
Söracsarnokban. Magyaros Zóna-reggeli.

Tisztelettel
Kovács Aladár
vendéglős.

A magyar biztosító társaság.

Megalakulás előtt.

Debreczen város közönsége előtt jól ismert az a Debreczenből kiindult országos mozgalom, melynek célja, hogy kizárólag magyar tőkével, a létező idegen társaságok erőszakos kartellén kívül biztosító társaság alakuljon. A mozgalom, mely jóformán azzal kezdődött, hogy Debreczen város 200.000 koronával az alapítók közé lépett, rövid időn belül országos jelentőségű lett, aminek érdeme főképpen Vay Gábor grótot, a hazafiságáról országosan ismert volt szabolcsi főispánt illeti, aki a hazafias ügyhöz méltó odaadással állott a mozgalom élére és páratlan agilitásával, nevének varázásával elérte azt, hogy a biztosító társaság immár a megalakulás előtt áll.

Az alapítók vasárnap délután a városháza kistauácstermében alapítói értekezletet tartottak, amelyen Debreczen városon kívül képviselve voltak Hajdu, Szabolcs, Bihar és Borsod vármegyék.

Az alapítói értekezleten Vay Gábor gróf, volt szabolcsi főispán elnökölt. Megnyitó beszédében utalt arra, hogy a külföldi vállalatok a magyar pénzt óriási mértékben exportálják az országból. Ezen vállalatok között az első sorában szerepelnek a biztosító társaságok. A biztosító társaságok nemcsak exportálják a magyar pénzt, hanem kartellbe lépve, önkényes módon magas biztosítási díjakat szabnak meg. A most megalakulás előtt álló társaság tehát üzleti céljain kívül hazafias missziót teljesít.

Az ügy állásáról Várady Ignác számolt be. Jelentette, hogy a biztosító társaság eszméjét nagy szimpátiával fogadta az egész ország. A kiváló eredményt egyrészt Debreczen város ama ténye idézte elő, hogy 200.000 koronával belépett az alapítók közé, másrészt ama szerencsés körülmény, hogy a hazafias eszmének sikerült megnyerni az ország egyik legnagyobb hazafiát, legkiválóbb magnását, Vay Gábor grótot. (Eljenzés) Ezután részletesen számot adott az eddig elért eredményről, amely oly kedvező, hogy most már mi sem állja útját a társaság rövid időn belül való megalakulásának és az intézet működése megkezdésének. Ed-

dig azért késett az alapítói értekezlet összehívása, mert amíg bizonyosak nem voltak arról, hogy az ügy nem fog fiaskóval végződni, nem akartak az alapítók elé lépni. Most azonban már biztos a siker, kész az eredmény.

Az értekezlet ezután megvitatta az előterjesztett prozódioikat, majd elhatározta, hogy az alapító levelet megszerkeszteti s ha ez megtörténik, aláírás végett kibocsátja a záros határidőn belül megtartják az alakuló közgyűlést, illetőleg a társaság meg fogja kezdeni működését.

Az értekezlet ezzel véget ért.

Oláh Károly meghalt.

Debreczen város tanácsának, Debreczen közönségének ismét gyásza van. Oláh Károly tanácsnok, a közművelődési ügyosztály vezetője vasárnap este váratlanul elhunyt. A részvét, amely halála nyomán támadt, az egész várost megindította. Melegen érző szívét, nagy szeretetét városa és minden kulturális ügy iránt mindenki ismerte a városban. Működéséhez sok kulturális mozgalom és intézmény fűződik, neve Debreczen annáleseiben kitörölhetetlenül szerepel, az egész város könnyes kegyelettel őrsi meg az emlékt.

Oláh Károly mindössze 53 évet élt. Évek óta betegeskedett, de akaratereje mindig legyőzte a betegségét, szorgalmasan járt fel hivatalába, intézte osztálya ügyeit. Vasárnap este hirtelen rosszul lett. Családja orvost hívatott. Minden hiábavaló volt. Este 10 óraker örök álmra hunyta le a szemeit.

(A városi tanács részvétele.)

Halálhíre még vasárnap elterjedt a városban, nagy-nagy részvétet kelte mindennél. Hétfőn délelőtt a városi tanács ülést tartott, amelyen Kovács József polgármester megható szavakkal parentálta el az elhunyt tanácsnokot. A városi tanács elhatározta, hogy Oláh Károly emlékét és érdemeit jegyzőkönyvben örökíti meg ravatalára koszorút helyez és külön gyászjelentést ad ki.

Virágokba omló jászminbokrok átható, éles illata tette mámorossá a levegőt s vékony sudárba szökkenő vastag levelű fák kínálták hűvös árnyékkal ott az embert. S a lombok sűrűjében, mint valami messziről hallatszó ceteraszó, folyton hangzott a bokrártás kedvű madarak vigasztaló muzsikája.

A promenádnak egy jó részét most kivágták, utat nyitva a zivatarnak, hogy kénye-kedve szerint latorkodhassék a házak között. Azóta a madárszó csak halni jár oda.

Az egyik keresztibe csapódó utca deréktáján koremsma állt akkoriban. Piros arcu, szép koremsarósné mérte ott, a szomjas toroku legénységnek a piros bort.

A koremsma helyén most nagy hangtalanásban egy lisztes bolt húzódik meg. A boltajtó mellől elhízott vénasszony pislogat ki, akinek szájrétű kendő van a fején.

Hogy végig bandukolt az utcákon János, szaporán tekintgetett jobbra is, balra is. Sóvárgott érte, hogy ismerőse akadjon valahol. De nem akadt. A lóto-futó kétlábuak közül egyet sem ismert János.

A város is egészen megváltozott; ospan a kaszárnya maradt a régi. Annak nem ártott az időjárás; okos pallér fundálta ki azt. A kemény vánkost, amire János lehajtott egyidőben a fejét, még nem koptatták el a bakák.

Oláh Károly 14 év óta tanácsnok Debreczenben. Páratlan szeretettel és hozzáértéssel intézte a város kulturális ügyeit. Működésének jelentős mozzanatai a debreczeni siket-néma egyesület megalakítása, az egyházi és iskolai segély rendezése; nagy buzgalmat fejtett ki a debreczeni Boockay-szobor, a Kossuth-szobor létesítése körül, a kulturház előkészítésében, a színház fejlesztésében, a debreczeni egyetem megalapozásában. Nagy érdeme a szegényügy alapos rendezése. Hogy a debreczeni városi szegényház mint-intézmény lett, abban Oláh Károlynak orozslánrésze van.

(A museum részvétele.)

Oláh Károly, közművelődésügyi tanácsnokának váratlan halála igazi nagy veszteség a városi muzeumra nevére. Oláh Károly attól az időtől fogva, hogy a muzeum alapításának eszméje fejszínre került, a legbuzgóbb s legtörhetetlenebb harcosszóója nem volt a muzeumnak. Mennyi ellenvetést, sőt ellen-szenvet kellett leküzdenie, míg megalakulhatott, míg bölcsőbeli korát élte s míg annyira megismosodhatott, hogy az új kulturintézmény hivatása, életképes ge felől immár senki nem kételkedhetik. A muzeumi bizottság ma délután népes rendkívüli ülést tartott; Lófkovits Arthur muzeum igazgató elnöklése mellett; egyetlen tárgya ez ülésnek a bizottság felejtethetlen nagy érdemű elnöke halála felett érzett részvét kifejezése volt. Elhatározta a bizottság, hogy Oláh Károly emlékét jegyzőkönyvileg megörökíti s családjához részvétiratot intéz. Elhunytáról gyászjelentést ad ki, amelyet első sorban a helybeli és vidéki kulturális intézeteknek küld szét. A koporsóra koszorút tesz. A sírnál a muzeum-igazgató rövid bucsu beszédet mond. A 48 as egyenruhás honvédek, akik a muzeumnál teremfelvigyázóku alkalmasatnak, megkéri, hogy a temetésnél megjeljenek. Végül társadalmi uton gyűjtést indít meg az elhunyt kultur-tanácsnok arc-kepe megfestetése végett. A Páffy József festőművész, muzeumi bizottsági tag által készített képe; ünnepelesen fogja majd a muzeumban elhelyezni.

(Életrajza.)

Életrajzi adatai a következők:

Tokaji és nánási Oláh Károly, Oláh Károly ügyvéd és Veskői Budaházi Zuzsanna fia, született 1857 ápril 13-án Debreczenben, hol középiskolai tanulmányai s a jog elvégzése után, jog- és államtudományi vizsgálatot

És a régi pajtások jöttek sorra mind; az évek viszontagságaitól csunyan megviselve és a régi formájukból alaposan kivetkőzve.

Az egyik megsoványodott, a másik házának indult.

Járóka Márton hideglelés aszszonyt, nyomorék gyereket hagyott otthon a földalatt, Alighogy megpihent, menten papirost és plajbászt fogott s irt a cselédeinek:

— Engem szerencsésen idesegetett az Isten jósága. Az maradjon veletek is most és mindörökké...

Szélpál Jánosnak elfogódott a szive. A menyébéli jók tudhassák csak, hogy mire gondolt!

Neki is van bubánatja, amit titkol, fájdalma, ami úgy kíséri az útjain, mint a napot az árnyék. De János nem zugolódik. Hiába akarna fordítani a dolgon, nem lehet már!

Zokszó nélkül, csöndesen végezte a rukkolást; csak arra volt szója, hogy a réten a gyöp, amit cafatosra tapodott a bakancs, nem a régi már. Persze, hogy nem a régi! Itt is ott is irtás látszik a vakondok nyomai után.

Aztán ast eselekedte Szélpál János, hogy esténként, jóval egy a takaródó előtt, minden istenadta nap, kilődült a kaszárnya-

Találkozás.

Irtá: Tóth Dezső.

A hetivásárra igyekvő urasági kovács döcögős szekerén érkezett meg János, kővér tarisznyával, megbélelt bugyellárisal, de amolyan hajlott szívvvel, melynek éppen nincs inyére, hogy most megint a százablakos kaszárnya kongó folyosói verik vissza a dobogását.

Kilencvenbeli katona volt János s mióta leszolgálta az idejét, meg se fordult a köépületes utcákon, messze esett tőlük, inkább a szomszédos mezővárosba hordta eladóra az életet.

Szinte csodálkozott is, hogy mennyi minden megváltozott ott azóta!

Ezek a városiak olyanok, mint a hangyák, egyre takarulnak, egyre építkeznek. Nem csoda, nagy a mód, — futja.

Jánosnak fölöttébb meg kellett erőtlenie az esztét, mire a sok-sok, régi emléket összebogarászhatta a fejében s elmondhatta, hogy itt élttem én át fiatal életem legjavát.

Ott a promenád! Mikor János még a városban legénykedett, az fogta föl a porhajtó zivatart, hogy ki ne essék a szomszédos házak zsindelytetőzetében.

Weisz Adolf posztó kereskedése ideiglenesen a főtőzsdével szemben levő bódében.

tett, 1878-ban besoroztatott mint egy évi önkéntes és szolgálát 1880-81-ben Grácban, a cs. kir. 48. gyalogezredben teljesítette, hol a tiszti vizsgát letétén, 1881-ben a cs. kir. 89. gyalogezredhez hadnaggyá nevezte-tett ki. Ekkor Hajdumegye szolgálataiba lépett, ahol II. aljegyző, majd később I. aljegyző lett. Mint tartalékos főhadnagy 1889. szeptember 16-án a nagyvárad IV. honvédszolgálatba ténylegesítés végett lépett és 1890. november 1-én tényleges állományú főhadnagy lett. 1892-ben végezte a brucki cs. és kir. lövészközpontját, majd ott 1892-95-ig mint oktató tiszti alkalmaztatott. 1895. októberében a Ludovika akadémiában a fegyver és lövésügy tanárává nevezetett ki, hol polgári szolgálataiba lépéséig tett szolgálatot. Mivel 1896. aug. 19-én szülővárosa tanácsossá választotta, a honvédség tartalékába lépett át, hol ugyanezen évben századossá lépett elő, majd 1897. évben szolgálataon kívüli viszonyba helyeztetett. 1903. január 1-én Debreczen városánál közmívelődési és közoktatási tanácsos lett és mint ilyen a színház főügyelője, a szegényügy vezetője.

(Gyászjelentések.)

A gyászoló család az alábbi gyászjelentést adta ki: Mély fájdalommal jelentjük a szeretett édes apa, jó testvér, sógor és nagybátya, Oláh Károly Debreczen szabad királyi város tanácsnokának, élete 53 évében, 1910. évi február hó 20-án, éjjel 10 órakor, rövid szenvedés után történt csendes elhunytát. A megboldogultnak földi részei február hó 22-én délután 3 órakor, Hatvan-utca 12. szám alatti lakásán, a református egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Kossuth-utcai temetőben levő családi sírboltban fognak az anyaföldnek visszaadni. Mély végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1910. évi február hó 20-án. Béke poraira! Egyetlen fia Barna, menyasszonyával Katona Jolánnal. Testvérei: Oláh Imre nejjével és gyermekeivel; Oláh Miklós nejjével; Oláh Gyula nejjével és gyermekeivel. A temetést Gebauer Károly temetkezési intézete rendezi.

A városi tanács gyászjelentése a következő: Debreczen sz. kir. város tisztikara megilletődött szívvel jelenti, hogy érdemekben gazdag munkatársa, Oláh Károly városi tanácsnok, folyó február hó 20-án esti 10 órakor, életének 53. ik, a városnál töltött szolgálatainak 14-ik évében elhunyt. Földi maradványait a Hatvan-utcai 12. sz. háztól, feb-

ból. Nem hitt pajtást magával, egyedül ment. Kutatott valaki után s hogy nem talált rája, kereste a lábai nyomát.

Pedig bizony már azt a port is, amibe bele mélyedt az a két apró cipellő, elfujta a szél réges-régen.

Azt a lehetet, azt a forró édes lehetet, ami egyidőtájt cirógatta a Szélpál János piros képét, — ha magába szívta is, a levőgő sokáig nem őrizte meg.

Hova dobta most a sors a régi szeretőt, aki lángra gyújtotta a hetyke baka szívét.

De Szélpál János nem adta föl a reményt. Érezte a szíve, hogy egyszer valamikor találkozniok kell az életben. Sok lesorolni valója van, csak neki mondhatja meg, akiről elfeledkezett, de akihez még most is igaz a vonzódása.

Az egyik vasárnap, parancskiadás után, megint csak utnak eredt Szélpál János.

Ott botorkált a kakukfüves réten, fejére hullott az akácvirág, a földszeder szétfutó indája pedig belecsimpaszkodott a lábába, mintha marasztalni akart volna, hogy ne tovább!

De Jánosnak messze volt az esze s a mint ment, mendegélt, egyszerre a nyomába ért valakinek.

ruár 22-én kedden d. u. 3 órakor he'yezzük a Cegléd-utcai temetőben örök nyugalomra Debreczen, 1910. február 21. Emlékét kegyelettel őrizzük.

A siketnémák intézete is adott ki gyászjelentést, mely így hangzik:

A siketnémákat gyógyító debreceni egyesület és a siketnémák debreceni államilag segélyezett intézete fájdalommal jelenti, hogy Oláh Károly Debreczen sz. kir. város tanácsnoka, egyesületünk igazgatótanácsának tagja, folyó hó 20-án, este 10 órakor, rövid szenvedés után elköltözött az élők sorából. A megboldogult létesítője volt egyesületünknek és intézetünknek s bár a közéletnek tágas mezején sok irányban jó kedvvel és sikeresen tevékenykedett, szívéhez mégis legközelebb állt a siketnémák intézete. Ezért gyászoljuk halálát és áldjuk emlékezetét. Debreczen, 1910. február 21-én. Béke lengjen porai fölött!

A Múzeum a következő gyászjelentést adta ki:

(A B. F. T. R. A.) Debreczen sz. kir. város Múzeuma fájó érzéssel jelenti, hogy Oláh Károly ur Debreczen sz. kir. város közmívelődésügyi tanácsnoka, a városi Múzeumi Bizottság elnöke stb. 1910. február hó 20-dikán, munkás életének 53-dik évében, rövid szenvedés után váratlanul elhunyt. A megboldogult temetése február 22-én délután 3 órakor lesz a cegléd-utcai temetőbe. A városi Múzeum, miként Debreczennek, az ő szeretett szülővárosának több más közmívelődési és emberbaráti intézménye méltán és őszinte fájdalommal gyászolja őt, kinek szíve-lelke jóért-szépért rajongott, kinek nagy szervező tevékenysége, lángoló buzgalma minden nemes eszmét, igaz ügyet sikerre vezetett. Áldott legyen az emlékezte. A múzeumi Bizottság.

(A temetés.)

Oláh Károly temetése holnap, kedden délután 3 órakor megy végbe a Hatvan-utca 12-ik számú háztól. A temetésen testületileg vesz részt a város tisztikara és a szintársulat. A gyászszertartás előtt és után az egész szintársulat gyászadalokat fog énekelni. A városi tisztikar nevében Koncz Ákos főlevéltárnok, tb. tanácsnok fog emlékbeszédet mondani fölötté, a szintársulat nevében Zilahy Gyula szinigazgató bucsuztatja el a sírnál.

Nagyot nézett az öreg rezervista s hirtelen nagyot dobbant a szíve.

Előtte állt a régi, de nem az az eleve szemű, nevetős tekintetű. Egy kicsit megfogyadt, egy kicsit megöregedett, de János, mintha csak a mesebeli csodatükrön nézte volna, a régit látta benne mégis. Halovány orcáján kereste a rózsákat, szemében a régi tüzet. Lassu hangon szól hozzát:

— Agnes!

A megszólított szintén olyan lassu hangon felelt:

— János!

Azután csendesen ballagtak egymás mellett. Egyszerre csak megszólalt a rezervista:

— Szívesen elvinnék magammal...

Mire így következett a válasz:

— Szíves örömet elmennék veled...

János félrehajtotta a fejét s csak úgy, a fogai között szűrte a szót:

— De már megfelelgesedtem.

A másik is akkuratósan úgy szemérmeskedte:

— De már férjhez mentem.

Es elvált az utjok s az Isten által rájuk mért keresztet béketűréssel hurcolják tovább is.

Öngyilkos orvos.

Ópiummal megmérgezte magát.

Vasárnap éjjel egy vármegyeszerte ismert ember, Fazekas Dániel dr. hajduhadházi orvos öngyilkossá lett. Fazekas Dánielt osodadoktornak hívták és ismerték a vármegyében, akihez seregszámra zarándokoltak a gyógyulást kereső betegek. Fazekas dr. pedig nagy szeretettel és tagadhatatlanul sok gyakorlati tudással gyógyított.

Az élete derekán már tullevő orvos kisé hóbortos is volt. Hadházon kerlet vásárolt s ott „szanatóriumot“ létesített. Amolyan kis falusi vityilló volt ez a szanatórium, melyben mindig akadt egy-két beteg. S a csodadoktor, aki annyi betegnek adta vissza az egészségét, kedélybeteg lett és nem tudta magát meggyógyítani. Az utóbbi időben buskomor lett, kerülte az embereket és ha beszélt is valakivel: panaszkodott, hogy megunta az életet.

Vasárnap este nagymennyiségű ópiumot vett magához s azt az éj folyamán bevette. Hétfőn hajnalban, mintha tovább aludt volna, úgy szállott át az örök, álomtalan éjszakába. Jómódu ember volt, családja nem volt, a háztartást gazdasszonya vezette. A halálhír első percében nem tudták, hogy gyilkosság vagy öngyilkosság történt, mignem a megtartott vizsgálat beigazolta, hogy Fazekas dr. öngyilkossá lett, ópiummal megmérgezte magát.

Az öngyilkosságról telefonon értesítettek a kir. ügyészséget, ahonnan vizsgálat-tartásra bizottság szállott ki az öngyilkosság színhelyére.

Színház és Művészet

A színház műsora.

KEDD: Táncoz huszárok, operetta A) bérlet.

SZERDA: Táncoz huszárok, operetta B) bérlet.

OSZTORTÖK: Nagymama, operetta C) bérlet.

PENTEK: Tanítónő, színmű A) bérlet.

SZOMBAT: A dolovai nábob leánya, színmű, B bérlet.

VASÁRNAP: Délután Sári bíró, népszínmű. Este Sasfőlk, dráma. Bemutató előadás.

Luxenburg grófja. (A színházi iroda jelentése.) A Vig özevgy szerzőjének, Lehár Ferencnek *Luxenburg grófja* című új operettje a legrövidebb időn belül kerül már bemutatásra. Lehár Ferencnek három új operettje közül a Luxenburg grófja a második, mely a időn bemutatásra került a bécsi Theater an der Wienben. A Luxenburg gróf úgy a közönségnél, valamint a sajtóban sokkal nagyobb sikert aratott, mint a Vig özevgy és így érthető, hogy úgy Bécsben, mint Budapestén állandóan műsoron van „en swit“ előadásokban. Nálunk a főbb szerepeket Zilahyné, Seillasi, Horváth, Ligeti, Gerő Ida, Nádor és Torma játsszák.

Sasfőlk. (A színházi iroda jelentése.) A Magyar színház legutóbb ünnepelte 100. előadását Rostand világhírű darabjának, mely tudvalevőleg eddig az eredeti francián kívül csak magyar fordításban került színre. A Sasfőlk nálunk a következő kiosztásban kerül színre: Sasfőlk Gazdi. Camerata grófné Huzella. Maria-Luisa—Hahnel, Teréz—Bátory, Főhercegnő—Gyöngyi Jolán, Császár—Gyöngyi, Melterniek—Kemény Flambó Arkosi.

Legjobb a Békési Róza „Csont“ szappana.

Bánffy Dezső báró Szegeden.

Harc a választójog körül.

Választási mozgalmak.

A politikai események egyetlen érdekes pontja ma Bánffy Dezső báró szegedi beszámolója, melynek refrénje, hogy nem bizik az új alakulásban. Ebben kulminál beszámolója s ezt kapták tőle feleletül az interjú-készítő újságírók. Mig Bánffy báró Szegeden beszélt és fejtegette a választójog kérdését, addig a fővárosban nagy haditanácsok voltak a választójog kérdésében. A két választójogi liga tartott népes és hangulatos értekezést a március 19-iki nagygyűlés tárgyában. A választási mozgalmak is egyre élénkülnek s végül a hivatalos lap holnapi száma már közölni fogja a főispáni kinevezések első csoportját. A nap eseményeiről részletes tudósításunk a következő:

Bánffy báró beszámolója.

Bánffy Dezső báró ma délután mondotta el beszámoló beszédét Szegeden. Bánffy báró beszámolójában többek között a következőket mondotta:

— A közel négy éven át tartó kormányzat, a minden áron hatalmon maradás nehéz küzdelmének bizonyult és nem is volt egyébre alkalmas, hogy kiábrándítsa a nemzetet a jövője iránt táplált illúziókból és álmokból. Most új helyzet előtt állunk, de ennek a nemzeti munkapárt támogatása mellett alakult kormánynak sem sikerében, sem vállalkozásának alkotmányosságában nem bízom. Nem voltam jelen a tegnapi záslóbontáson és így csak részben ismerem a programjukat, melynek pontjai közt sok olyan van, amit szívesen tennék magamévá. De nekik a program csak eszköz arra, hogy a nemzet figyelmét eltereljék és azt jogairól való lemondásra bírják. Már 1904-ben elmondottam, hogy itt az ideje annak, hogy a jelszavas politika rendszerével felhagyjunk és közjogi kérdések vitatása helyett gazdasági életünk fejlesztésére fordítsuk figyelmünket és törekedjünk a szociálpolitikai igények kielégítésére. Ma is ugyanezen a nézetem vagyok, ma is azt tartom, hogy Magyarország jövője önálló gazdasági berendezkedésünk kivívásával biztosítható.

(Nem bizik az új alakulásban.)

A nemzet és király közti bizalmatlanságnak meg kell szűnni, az ellentéteknek ki kell egyenlítettetniük. Elhiszem, hogy a koalíciós kormány gyászos korszaka eléggé alkalmas volt arra, hogy segítségére jöjjön Héderváry gróf vállalkozásának, mert a nemzet kifáradt, kiábrándult és minden áron óhajtja a békét, de rossz tanácsot adnak a királynak azok, akik a mindenáron való béke jelszava alatt a teljes legyőzést akarják. Nem bízom ebben az új alakulásban, mert nem látom benne a nemzet törvényvel biztosított jogainak a kielégítését. A miképp elítéltem a múltban, elítélem ma is a közjogi harcokat és a jelszavas politikát, de a nemzeti munkapárti támogatására nem vállalkozom. A politikában kifáradt és unott nemzettel szemben talán győzhet is a hatalom, de a nemzetet legyőzni nem lehet.

(A választó jogról.)

Ezután áttért a választójog kérdésére és a következőkben körvonalozta álláspontját:

Az elavult választói törvényt feltétlenül módosítjuk és pedig az általános ság elveinek megfelelően, nem úgy, az elven semmiféle hézagokat, semmi osztály- vagy másnemű érdek azt meg nem akadályozhatja, egyedül arra kell ügyelnünk az elvi szempontoknál,

hogy a magyar nemzeti állam kiépítésének útjába gátak ne állíttassanak. Bánffy báró beszédét azzal fejezi be, hogy kétségtelenül új magyar államot kell teremteni munkával és kitartással. Kétségtelen, hogy a törvényhozási produkció csak a politikai rendvédelme alatt lehetséges és azért az öntudatos választópolgárok csak olyanokat küldenek a törvényhozásba, akik helyes politikai irányok mellett egyéniségükben hordják biztosítékát annak, hogy nem a szenvedélyek, hanem az ész és az aggódó hazaszeretet útjain haladnak. A beszédet hosszantartó éljenzéssel fogadták.

Március 19.

Ez a dátum a választójogi liga nagygyűlésének napját jelzi. Tudvalevőleg ugyanis megalakult egy liga, mely céljával tűzte ki a választójogi reformnak konzervatív alapon való kidolgozását és propagálását. Ezzel szemben élőkön Vássonnyival csoportosultak a liberális választójogi reformátorok. A mai napon mindkét csoport értekezletet tartott. Az értekezletekről alább következik tudósításunk.

(Értekezlet Károlyi Miklós grófnál.)

A választójogi liga ma délután Károlyi Miklós gróf lakásán értekezletet tartott. Az értekezleten megállapították a március 19-iki nagygyűlés programját. A nagygyűlés elnökeül Desseffy Aurél gróftól jelölték ki. Kivüle még 10 társelnököt jelöltek. A határozati javaslatot Baross János országgyűlési képviselő fogja a nagygyűlés elé terjeszteni. A nagygyűlésen beszélni fognak Tisza István és Bethlen István grófok is. Érdekes, hogy az értekezleten az összes pártok képviselve voltak.

(Értekezlet Vássonny Vilmosnál.)

Ugyancsak ma értekezletet tartott az a csoport is, mely működésével a március 19-iki nagygyűlés és általában a választójogi liga ellensúlyozását célozza. Ez a csoport vezérének, Vássonny Vilmos dr.-nak a lakásán tartotta értekezletét. Ez a csoport az általános választójogi ligája, mely összekötöttet tart fenn a szociáldemokrata párt vezetésével is.

Választási mozgalmak.

A hajdunánási választókerület községek Hajdunánáson ma gyűlést tartottak, amelyen egyhangulag Rákosi Viktort, a kerület jelenlegi képviselőjét jelölték. Rákosinak ellenjelöltje nem lesz.

Az aradi függetlenségi párt vasárnap tartotta szervezkedő nagygyűlését. Avarffy Ferenc ügyvéd, Nagy Kálmán, Vizer Lajos és Zina Tibor beszédei után a gyűlés egyhangulag kimondotta a párt újjászervezését. A párt elnökevé egyhangulag Vizer Lajos ügyvédet választották meg.

A temesvári függetlenségi párt tegnap rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen a temesvári mandátumra Batthyány Tivadar gróftól jelölték. A gyűlésen elhatározták, hogy a két függetlenségi pártot főlészlitják az egyesülésre.

Temesvárott vasárnap délután Ambrózy Gyula báró elnöklésével értekezletet tartott. Pescha Miklós és Heinrich Antal országgyűlési képviselők, majd Telbiss Imre, Plaussich Mátyás közjegyzők és Ambrózy Béla báró kamarás főlészolása után az értekezlet kimondotta, hogy megalakítják a nemzeti munkapártot és szervezési munkálataira bizottságot választottak. Az értekezlettről Khuen-Héderváry Károly gróftól és Tisza István gróftól táviratilag üdvözlötték és főkérték, hogy a március elején tartandó alakuló nagygyűlésre jöjjenek el Temesvárra.

A dunaszerdahelyi választókerületben Bartal Ferenc jelenlegi Kossuth párti képviselő ismét föllép, de hír szerint egy csoport ellenjelölttel kell megbirkóznia. Eljelölték Katona Mór egyetemi tanár nemzeti munkapárti, Dr. Szerdahelyi Henrik haladó párti és Deák An al egyházkarcsai plébános antiszemita programmal.

A mulató Debreczen.

Hangversenyek — Mulatságok.

A b5jti heteknek bizonyonyal legzajosabb vasárnapja marad az elmúlt vasárnap, amikor Debreczen minden mulató nagyterme zsúfolva volt közönséggel s a pódiumokon műkedvelők, művészek, művész-növendékek mutatták be tudásukat zenében, táncban, előadásban. S ami a legjellemzőbb „a mulató Debreczen”re nézve, hogy mindenütt szorongásig megteltek a nagytermek közönséggel s ez a rengeteg közönség itt is, ott is megfűrésztötte a sikerben a szereplőket. A vasárnapi hangversenyekről, mulatságokról részletes tudósításunk alább következik:

Matiné a Zenedobben.

A Zenede az idej tanév első hangverseny-matinéját vasárnap délben tartotta. Ezuttal az alsóosztályú nő vendékek ba'adásáról győződhetnek meg a szülők és érdeklődők. Csupa apróságok: kis lányok, kis fiúk szerepeltek s köztük néhányan meglepő eredménynyel. A hangverseny-matiné érdekessége volt a kis hét éves Rubinstein Erna fellépése. Ez a kis baba négy heti hegedűtanulásának eredményét mutatta be, annyi készséggel, hogy már sejteti az elkövetkezendő csodagyermeket. A kis baba Fűredi József tanítványa. A többi hangversenyző is: Barkóczy Zoltán, Pogány Erzsébet, Eisler Irma, Than Babuoi, Reichard Lilly, Kiss Béla, Ungváry Margit, Fűredi Anna, Ágoston Anna, Roncsik Ilona, Kardos Anna, Nagy Zoltán, Papolczy Lilly, Falk László, Szilágyi Dezső, Balázs Maca, Révész Rózsi, Husz Rózsi és Vásáry Kata — egytől-egyig szép előmenetelről tettek bizonyosságot. A hangversenyt szép számú közönség hallgatta végig.

Vig délután a Royalban.

Az ifjusági jótékony társaság fényes sikerű vig délutánt rendezett a Royalban. Négy órára minden talpalatnyi helyet elfoglalt a közönség, sőt sokan már nem kaptak jegyet a vig délutánra. Magyar Imre és fia z nekara nyitotta meg a délután műsorát, majd Steier Etelka adta elő saját szerzeményű monológját, irői rutinjáról és előadói készségéről egyaránt bizonyosságot téve. Békési Dezső néhány magyar műdal előadásával aratott viharos tapsot. Pompás volt Solymossy mester monológja a házasságról. A mestert valóságos ünnepelte a hálás közönség. Unger Annuska volt a délután hőse. Sikkes táncával, kedves dalaival valóságos elragadta a közönséget. Gyurcsány Béla bűvészmutatványaival brillirozott. Gabányi Antal „Ripacs ur keservei”-vel kacagtatta a közönséget. Fábán Margitka, ez a bájos színövendék egy magánjelenetet adott elő teljes sikerrel. Szilass Hugó zenés szavaltával nagy hatást ért el. Zoltán István egy öleletes vígjelenettel tartotta ébren a derűs jókedvet. Végül ifj. Magyar Imre zenekari kísérettel a „Luxemburg grófja” legszebb dalait játszotta el. A csodaszép keringő hangjaira aztán táncaperdült a fiatalság. A minden ízében jól sikerült mulatság este 7 óra után ért véget.

A babaprimadonnák második fellépte.

Fényes Annuska és Lakos Vilma a múlt héten olyan sikert arattak Debreczenben, hogy a rendezőség nem térhetett ki egy második délután elől. S ez a második babadélután is feledhetetlen lesz a kis művésznőknek. Ezer főnyi közönség szorongott a Bika dísztermében s ünnepelte a csodás kis művésznöket. A műsoruk ugyanaz volt, mint első fellépésük alkalmával. Kupléstak, daloltak, táncoltak; a közönség pedig nem tudott betelni bájos művészetükkel s az ujrázásokkal. Este a színházban megnézték a babaprimadonnák a „Táncos huszárok” előadását s még itt is az érdeklődés középpontjában maradtak. Aztán bucsut vettek Deorecentől; Fényes Annuska még az éjjel Nagyváradra utazott, ahol ma, hétfőn este a Táncos huszárok suszterinasát játssza.

A "Függetlenségi kör" bálja.

A "Függetlenségi kör", mint a megírtuk, szombaton tartotta nagyszerű bálját a Bikában. A bálon megjelent Debrecen mindhárom országgyűlési képviselője és közéletünknek több kiválósága. A jelen volt hölgyek névsorát az alábbiakban közöljük: *Asszonyok*: Tóth Ferencné, Nyilas Istvánné, Tóth Jánosné, Tolvaj Gáborné, Kovács Ferencné, Vedressi Andrásné, Kovács Istvánné, özv. Haja Istvánné, Harsányi Sándorné, Nagy Jánosné, Kovács Sándorné, Kordorné Mihályné, Szilágyi Jánosné, Szentpéteri Mihályné, Szabó Gyuláné, Hüse Józsefné, Gombos Lajosné, Kereszturi Jánosné, Deák Józsefné, Nagy Imréné, Herrdorffy Czedly Adófné, Szabó Antalné, Kiss Sándorné, Orosz Elekné, Nagy Jánosné, Molnár Sámuelné, Fazekas Ernőné. *Leányok*: Vezend Juliska, Vezendi Eszti, Tóth Mariska, Faragó Erzsike, Kovács Mariska, Kiss Erzsike, Bekets Erzsike, Kovács Zuzsika, Kovács Erzsike, Nagy Mariska, Kovács Juliska, Kovács Mariska, László Erzsike, Szarka Jolán, Nagy Eszti, Szilágyi Juliska, Szentpéteri Róza, Szilágyi Mariska, Szabó Rózsika, Juhász Eszti, Szabó Erzsike, Szabó Ida, Juhász Mariska, Kereszturi Rózsika, Deák Etuska, Nagy Mariska, Kiss Rózsika, Nagy Rózsika, Orosz Emmuska, Molnár Gizike, Fazekas Elvira stb. stb.

Ügyvéd diploma nélkül.

A debreczeni ügyvédi kamara megtiltotta Paczek Géza dr.-nak, hogy ügyvédi gyakorlatot folytasson.

A debreczeni ügyvédi kamara egy feljelentéssel foglalkozott a múlt héten. Bebizonyosodott, hogy Paczek Géza dr. kisujszállási fiskális ügyvédi diploma nélkül folytatott évek óta gyakorlatot. Híres vidéki ügyvéd lett. Most kiderült, hogy Paczek Géza közönséges zugirász. A kamara fejelelmi ülésén a vádak mind bebizonyultak. A s-é hámoságot elősegítette Kiss Sámuel dr. kisujszállási ügyvéd, aki szövetséget Paczek Gézával, Kiss neve alatt nyitotta meg az irodát. A följelentést pedig Földesi János dévaványai lakos tette.

Az ügyvédi kamara döntése nagy fel-tűnést keltett. Megállapította a vizsgálat, hogy Paczek Géza dr. 1906. év végén Dévaványán telepedett meg, azóta ott lakott s ez idő alatt előbb 1907. február 1-től május 15-ig a már meghalt Kiss István gyomai ügyvédnél az aradi ügyvédi kamara által, szeptember pedig 1907. július 1-től 1908. február 1-ig Kiss Sámuel kisujszállási ügyvédnél volt a kamara által ügyvédjelöltként bejegyezve. Megállapították továbbá, hogy Paczek Géza dr. Dévaványán irodát tartott, a mit a közönség ügyvédi irodának vélt s a mely ügyvédi működése középpontjúl szolgált. Itt fogadta a feleket, itt adott jogi tanácsokat, pereket vállalt, egyezségeket kötött és köveleléseket vett föl.

Bebizonyított nyert, hogy ügyvédi bejegyeztetése csak színleges volt és csakis arra szolgált, hogy ennek a leple alatt állandó ügyvédi működést folytathasson. Paczek Géza dr. törvénytelen, büns működéset nemcsak, hogy lehetővé tette, de ellenjegyzéseivel még elő is segítette Kiss Sámuel dr.

A vizsgálatot vezető ügyvédi kamara megtiltotta Paczek Gézának, hogy ügyvédi gyakorlatot folytasson.

Irodalom.

A Csokonai-kör osztály estélye. A Csokonai-kör 1910. é. i. február hó 26-án, d. u. 5 órakor a Royal-szálló nagytermében felolvasó ülést tart. Tag és hozzátartozója belépti-díjat nem fizet. Nem tagoknak a be-

lépti díj 1 korona, deák-jegy 20 fillér. Jegyet válthatni este a pénztárnál. Az ülés műsora a következő: Uti emlékek. Vetített képek kíséretében előadja Pápay József, a M. T. Akadémia levelező tagja, a Csokonai-kör választmányi tagja. 2. Boszu. Osztyák hősi ének, írta és fölolvassa Zemplényi Árpád, a Petőfi-társaság tagja.

Megdicséret pályamű. A Csokonai-kör szépprózai pályázatán megdicséret munkának (Az élet és igazság útja) szerzője jelentkezett és felhatalmazta a kört nevének közvételére. Az érdekes tárgy munkának szerzője: Vágó Jenő budapesti író.

HIREK

— Oláh Károly-alapítvány. Oláh Károly, Debrecen város elhunyt tanácsnoka a város társadalmának is egyik legnépszerűbb tagja volt, akit nagy szeretettel és becsüléssel övezett körül a társadalom. Ennek a szeretetnek egyik megnyilvánulása az a mozgalom, melyet ma indított meg két társadalmi kör. A mozgalom vezetői társadalmi gyűjtést rendeznek, hogy alapítványt létesítsenek Oláh Károly nevére. Az Oláh Károly-alapítványt a debreceni sike'néma-intézetnek adják, amely intézet létrejövetele tudvalevőleg az elhunyt tanácsnok páratlan agilitásának köszönhető. Az Oláh Károly-alapítványra szánt adományok Balázs Ödön gyógyszerész nevére küldendők.

— A bosnyák alkotmány kihirdetése. Szerbevből jelentik: A feldiszített kormányzó palota dísztermében tegnap, vasárnap hirdette ki Varesanin tábornok, tartományi főnök a bosnyák alkotmányt a szokásos szertartások mellett. Varesanin felolvasta az idevonatkozó királyi kéziratokat, mire a sárgaredőkön 21 ágyulövés hangzott el. Az alkotmánytörvényeket Moszarban és a többi kerületi és járási székhelyeken is kihirdették.

— Domahidy Elemér Debreczenben. Domahidy Elemér, hajdumegye új főispánja vasárnap Budapestről hazaérkezett Debreczenbe.

— A szerkesztőségől. Hagedüs Loránt, lapunk felelős szerkesztője szabadságra ment, távollétében a szerkesztésért Hajdu Sándor segédszerkesztő a felelős.

— A haldokló Abdul Hamid. Konstantinápolyból táviratozzák: Saloniki távirat szerint Abdul Hamid exszultán halálán van. A haldokló szultánt háromével együtt Konstantinápolyba viszik.

— A debreczeni tanári kör ülése. Igen népes és tartalmas ülést ült a debreczeni tanári kör Dóczy Imre elnök elnöklése alatt a múlt szombaton délután, melyen a helybeli és vidéki tanárok szokatlan szép számmal jelentek meg. A gyűlés első és főpontja Pap Károly dr., a kitűnő bölcsészeti akadémiai tanár fölolvása volt Arany János tanítói pályájáról. A kör, a komoly és mélyreható tanulmányt, mely Arany tanári egyéniségét, e nemű munkásságának főbb mozzanatait új szempontokból világította meg, meleg elismeréssel jutalmazta. Utána Horvay Róbert dr. fejtegette avatott szakértelemmel a középiskolai tanárság sárelmét a fizetési rangsor és az előléptetések körül régóta orvoslatlan visszaélések miatt. Az ügy hosszas és beható vitát provokált. A gyűlés késő este ért véget.

A vendéglősök bálja. A vendéglősök, kávéások, valamint a debreczeni pincéri kar tagjai által e héten csütörtökön este rendezendő kabaréval összekötött táncmulatság iránt igen nagy az érdeklődés. Otó Sán-

dorné urasszony, a mulatság védnökönje kedves figyelméből a mulatságon megjelenő hölgyek kellemes meglepe ében fognak részvételni, virág- és legyezőkben, nőknek való értéktárgyban stb. A kataris műsorát Horváth Kálmán konferálja. A műsor egyébként a következő: 1. Tréfás nyitány. 2. Opera és operett ériák, éneklő Mártonfalvyné T. Erzsé. 3. Két gránátos... Atalanta nagy áriája... A kutyamosó... A légy... Éneklő Horváth Kálmán. 4. Cabaré-dalok. Éneklő Szilassy Etel. 5. Zongora-hánaverseny, előadja Mártonfalvy György. 6. Kabaré kettős, éneklő Szilassy Etel és Horváth Kálmán. A kabaré kezdete este pont 9 órakor kezdődik a Royal szálloda dísztermében. Meghívókat — akik tévedésből nem kaptak — Márkus Jenő urnál (Dréher sörösarnok) kaphatnak. Jegyek kaphatók az összes kávéházak, vendéglők pincéireinél.

— Ügyészválasztás a Zenében. A Debreceni Zenede legutóbb tartott választmányi ülésén a Márton Imre dr. lemondásával megüresedett zenedei ügyészi állásra Spitz Lipót dr. ügyvédet választotta meg.

A Góth-pár Nyiregyházán. A nyiregyházi Bessenyei-kör márcus 6-án és 7-én a nyiregyházi színházban két művészesztét rendez a Góth pár közreműködésével. A Góth-pár néhány kiváló színműből fog jeleneteket előadni, azonkívül Elek Elza urhölgy és egy hegedűművész lépnek föl.

— A Szabad Iskolában (Simonffy-utca 1—c. szám, II. emelet, az ipartestület dísztermében) ma, folyó hó 22-én, dr. Jászi Viktor jogakadémiai tanár folytatja előadását: „A festészet története”-ről. (A 18 század festésze.) Ez az előadás délután fél 6 órakor kezdődik. Az előadás ingyenes.

— Revue Parisienne a legjobb tavaszi divatlap kb. 1000 képpel 2 koronáért kapható Aczél Antiquáriumban.

— Diszes esküvő. Diszes esküvő színhelye volt vasárnap délután a Deák Ferenc-utcai izraeli a templom, ahol Krausz Vilmos férjhez ment a bájos, Hirsch Helén kisujszállony esküvőre örök hűséget Klein Ármán debreczeni kereskedőnek. Az esketés szertartását Krausz Vilmos debreczeni, Sich Salamon karcagi főrabbi és Blum Mór rabbi helyettes végezték. Az esküvőn nagy és diszes közönség volt jelen, mely elhalmozta szerencsekívánatokkal az ifju párt.

— Öngyilkos kereskedő. Budapestről táviratozzák: Ma délelőtt egyik fővárosi szanatóriumban öngyilkosságot követett el Kublin Zsigmond volt kereskedő. Kublin ez-előtt két hónappal vétette fel magát a szanatóriumban, ahol véredény-tágulás ellen gyógykezeltette magát. Betegsége azonban gyógyíthatatlan volt. Efelett való elkeseredésében Kublin valahonnan revolvert szerzett s ma délelőtt, míg ápolója egy pillanatra magára hagyta, halántékán lötte magát s azonnal meghalt.

— Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejtethetlen jó testvérnek, sógornak, unokatestvérnek és rokonnak Polgár Simon Sándornak folyó hó 21-én, reggeli 9 órakor eltűnének 34-ik évében hosszúságú betegség után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hűlt tetemei folyó hó 23-án d. u. 3 órakor fognak a ref. egyház szertartása szerint a Nap-utca 11. számú házunktól az új templomban tartandó gyászima után a Kossuth utcai temetőben örök nyugalomra tételni. Mely végtisztesség-tételre rokonainkat, barátainkat és jó ismerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1910. február 21-én. Áldás és béke drága poraira! Egyetlen testvére: Julianna férjével polg. Halassi Bálinttal. Sőt: Papanek István nejjével Kenéz Rózsával és gyermekeivel. Nagynénje: özv. polg. Sipes Ferencné Kocsis Terézia. Unokatest-

Glück József

üveg-, porcellán-, kőedény- és lámpa kereskedése DEBRECZEN, Piac-utca 6. sz. (Nagytemplommal szemben.) Nagy raktár kihazásitási cikkek, alpakka árak, tükrök, majolika-, valamint üveg- és porcellán dísz tárgyakban. **Képektervezési és épületüvegezési vállalat.** Legszigorúbb szabott, ár viszonteladókna legelőnyösebb bevásárlási forrás.

vírei: Sipos Juliánna özv. polg. Pénzes Gáborné gyermekeivel. polg. Sipos Ferenc nevével Szathmári Juliánával és gyermekeivel. Széll Juliánna férj. Szabó Imrével. Sipos Teréz férj. Stein Lászlóval és gyermekeivel. Szilágyi Lajos nevével. Valamint számos rokon nevében is. A temetést Gebauer Károly temetkezési intézete rendezi.

— **Bucoszik a jogásznők.** Makfalvi Dósa István jogásznőket, ki két évi működés után megválik jogásznői tisztségétől, szombaton este bucsuztatta el a jogászfisúg. A Royalban gyűltek össze a jogászfisúg a kedves ünnepségekben részesítették a távozó jogásznőket.

— **Jogi vizsgákra való készülék megkönyvitése.** Érdekes és célszerű intézményt honosított meg a Kolozsvárt számos éve sikeresen működő jogi szeminárium. T. i. azon jogszigorlók érdekében, akik szigorlatuk letétele előtt Kolozsváron csak rövid ideig tartózkodhatnak, olyan rendezett honosított meg, mely lehetővé teszi azt, hogy a vidékiek otthon elkészülhessenek, esetleg irodái, vagy más teendőik végzése mellett. T. i. az anyag essenciáléját magukba foglaló jegyzeteken kívül oly jegyzeteket is készítet, amelyek teljes rendszerességgel az egész anyagot olyként foglalják magukban hogy a tankönyveket helyettesítik, az összes szigorlati kérdéseket felölelik és a megmagyarázást nélkülözhetővé teszik. E jegyzeteket a vidékieknek kiküldözi és azok abból otthon elkészülve u. n. recapituláló cursuson vesznek részt Kolozsvárt 1—2 héttel. Továbbá naponta próbászorgorlatokat tart, melyeken az intézetből kívül készülték is díjmentesen részt vehetnek. „Tájékoztató a jogi szemináriumtól” című könyvet a szeminárium vezetősége ingyen megküldi. (Cím: dr. Dobó Jogi Szeminárium Kolozsvárt, Malom-u. 14. sz. I. emelet.)

— **Árverés a debreceni állomáson.** A vasuti kocsikban és állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, ugymint bőröndök, táskák, kalapok, esernyők, botok, ruha és fehérneműek stb. Debrecen állomás podgyász felvételi helyiségében február hó 24-én délelőtt 9 órakor kezdődő nyilvános árverésen elfognak adni.

— **A legszebb alkalmi ajándék** Némethy „platinotypia” arcképei.

— **A Néptakarékpénztár** mint szövetkezet Piac-utca 75. sz. a. életbiztosítással kapcsolatos hosszú lejáratu könnyen visszafizethető kölcsönöket nyújt.

— **A Royal kávéház** legkellemesebb szórakozó helye színház után meleg és hideg vacsorák a mai naptól kezdve Szent János sör állandóan jobb mint a Szalvátor. A sörházban állandóan bab és káposzta leves. Éjjel nyitva. Elsőrendű zene. Kiváló tisztelettel Hauer Bertalan, Royal-szálloda tulajdonos.

— **Gumi különlegességek** Györfy Testvéreknél Piac-u. 30.

— **Tavaszi divatlapok** óriási választékban kaphatók Hegedűs és Sándor könyvkereskedésében, Kossuth-u.

— **A világhírű müncheni Salvator-sör-különlegesség,** a régi tradicionális szokáshoz híven ez évben is február havában Németh András üzleteiben: Arany Bika és Angol Királynő-szálloda összes helyiségeiben kapható.

— **Amerikai bazar,** Piac-utca 77., megnyílik a hó végén.

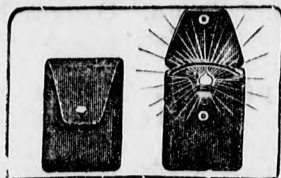
— **Tanuló fizetéssel felv.** Cím kiadóban.

— **A Jelzálog és Hitelbank** mint szövetkezet Piac-u. 30. Ungváry-ház. Működését már megkezdte, kölcsönöket folyósít 50 fillér heti betétek alapján, egy törzsbetét 100 korona kölcsön felvételére jogosít.

— **Hallotta már,** hogy Bárány műlakatos műhelyében (Piac-u. 66.) milyen jól és olcsón dolgoznak. Telefon 571.

— **Ne csodálkozzon** hogy oly sok vevő jár a Schwartz féle pipás üzletben a városházával szemben. Ott csekély havi fizetésre kaphat Ön, mindenféle hangszereket, mindenféle fegyvereket, sport cikkeket, ékszereket, látesőveket, Browning pisztolyokat jég és pénzszekrényeket, gramofonokat gramofon lemezeket, borotváló gépet ezüst fogantyús botot, bot esernyőt, bőröndöket és még más minden cikkeket.

Villamos világitást,

motorokat, telefonokat, villamos csengőket és minden e szakmába vágó legkomplikáltabb munkákat **jutányosan és legmegbízhatóbban** készít 11 év óta fennálló **Debreceni első elektr.technikai gyár és vállalat**

FÖLDVÁRI L.

Telefon 168.

Iroda és raktár febr. 15-től Piac-utcai ideig lenes barakban Nagytrafikkal szemben

Uj üzlet!

Aki jó és

olcsó cipőt akar vásárolni,

az csak a

Hazai cipőraktárában

szerezheti be, mivel ott csak saját műhelyében készült cipők vannak. **Megren-Pelések gyorsan eszközöltenek.** — **Piac-utca 34. sz.,** a Pöposta mellett.

Értesítés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy

esztorgályos műhelyem

Csapó-utca 41. sz. alól

Rákóczi-utca 14. sz. alá helyeztem át;

a hol azt a mai kornak megfelelően tetemesen megnagyobbítva, **villanyerőre** rendeztem be.

A n. é. közönség további szives pártfogását kérem.

Könyves TÓTH ANTAL

esztorgályos, Rákóczi-u. 14.

Törvénykezés.

Lengyel Zoltán védekezése. Lengyel Zoltán, akit mint Vojtha védőjét, a szabaddolgozó miatt az ügyvédi kamara választmánya igazolásra szólított föl, ma tett eleget ennek a fölhívásnak és nyilatkozatában többek között ezeket mondja:

— Kijelentem, hogy a Haverda-féle bűnpör befejezte után történetekre vonatkozó összes hírlapi közlések, melyek engem olyan színben tüntettek volna föl, mintha föltámasztottam volna, a valósággal ellenkeznek... A védelemért egyetlen krajzár honoráriumot nem kaptam és nem is kérek. A sajátomból közel kétezer koronát költöttem erre az ügyre.

Telefon :
435
szám.

Központi Cipő- és Kalap-áruházban

DEBRECZEN, Dréher mellett

költözködés miatt

a raktáron levő összes

czipők, kalapok és fehérneműek

gyári árban adatnak el.

Komlóssy Lajos magkereskedése

DEBRECEN.

Legjobb magvak, mint a világhírű „Nap” jegyű

Takarmány Répa Mag

kizárólag csak elsőrendű ólomzárólt

Lóhere, Luczerna és Fűmag.

Mindenféle

Konyhakerti és Virágmagvak

Komlóssy Lajos

magkereskedésében

kaphatók

Debreczen, Piac- és Hatvan-utca sarkán.

Telefon 213. szám

Terménytőzsde.Schvarcs E. debreczeni bizományos távirati jelentése
Budapest, 1910 febr. 21.

Készlet csendes.		
1910. októberi buza	11.47	11.48
májusi buza	18.71	18.72
1910. áprilisi buza	13.92	13.93
májusi rozs	—	—
1909. októberi rozs	—	—
1910. áprilisi rozs	9.42	9.43
1910. októberi zab	—	—
májusi zab	—	—
1910. áprilisi zab	7.48	7.49
1910. júliusi tengeri májusi tengeri	6.55	6.56
1909. szeptemberi zab	—	—
augusztusi tengeri	—	—

3 szobás**modern lakás,**

egész közel a főtérhez, gázvilágítással és tartozékaival

kiadó.Értekezhetni lehet: **Darabos-utca 38. szám alatt, a keresztépületben.****LÁSZLÓ ZSIGMOND
ÁLLATORVOSI****RENDELŐ-IRODÁJA**nagy és kis állatok részére Csapó-u. 30.
Telefon 558. sz.**Nemes faju gyümölcsfák**

mint: alma, körte, őszibarack, szilfa, kajszinbarack, ringlöh, meggy és cseresznyefák

Különösen erős minőségben
1 drb. 1.20 Kor. 25 drb-on felül 1.10 Kor.
50 drb-on felül 1.— Kor. **Azonkívül:**
magastörzsű birsalma, diófák, diszcserjék,
fenyőfák, futó cserjék, rózsafák, cserép és
futórózsák, óriási mennyiségben a legolcsóbb áron.

Tessék növény és mag árlapomat kérni

Kontsek Géza

Debreczen, Kossuth-utca.

Felhívás.

Felhívom úgy a polgári ruhát, mint az egyen ruhát viselő uri közönséget és a tartalékos tiszt és tisztjelölt és egyéves önkéntes urakat, tekintve a korán eső husvét ünnepekre, — szükségleteik megrendelését mielőbb eszközölni sziveskedjenek, hogy időm legyen nagybecsű megrendelőimet a legjobban és pontosan kiszolgálhatni.

Tisztelettel:

Prelovszky Andrásuri szabó,
egyenruházati intézőte.

Tavaszi szövetujdonságok megérkeztek!!

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Mindentéle szőnyegek, Butor szövetek, — Vlaszos vásznak, Linoleum, — Ágy és asztalterítők, Fűggönyök, Lótakarók
Nagy választék! Olcsóárak!

Nemes gyümölcs oltvány eladás.

A Gróf Dégenteld és Dr. Balkányi urak „Erzsébet” szőlőtelepén hízó 2-3 éves

gyümölcsfa oltvány— és 2-3 éves akáczia csemete —
kapható, Iroda: Debreczen, Kossuth-u. 32.**Értesítés.**

Van szerencsénk a nagyérdemű építész és építető urakat értesíteni hogy a mai **saját gyártmányu karmantus ozement csöveket e' ozement lapokat** a legolcsóbb árban árusítunk.

Megrendelési hely: Gyár: MISKOLCZ, Vay utca 19. szám.
Telep: DEBRECZEN, Hucyadi utca 11.
Fióktelepek: Sárospatak és Tokaj

Tisztelettel **Miskolci cementárugyár.****Uj részletfizetési divatáruház.**

Kohn Hermann utóda

ZEMPLINER ARTHUR

Hatvan-utca 17. szám alatti

ujjonnan megnyilt részletáruház

tavaszi hirdetéseinek fentartva.

Fontos és közérdekű!**Megnyilt.**

Piacz-utca 77, a (Hatlós házban) az

Megnyilt.**Amerikai Bazár**

minden üveg, diszmű, háztartási, utazási és játékaru cikkek dus raktára.

Megtekinthető vásárlási kényszer nélkül!

Bátorkodom a nagyérdemű közönség szives figyelmébe ajánlani üzletemet, ahol különösen a háztartási, diszmű és játékarukat az elképzelhető legolcsóbb árban árusítom és gondoskodni fogok arról mindenkor, hogy nagyrabcsútt vevőim teljes megelégedését a pontos és előzékeny kiszolgálás által kiérdemeljem.

A szives pártfogást kérve, vagyok teljes tisztelettel

**Ujdonságok
naponta érkeznek!**

AMERIKAI BAZÁR

Goldstein Miksa

Piacz-utca 77. szám alatt.

Apró hirdetések.

Betöltendő.

Új géplakatos segéd felvétetik Ehrenreich Samunál. Széchenyi-u. 44.

Lakatos munkák legjobb kivitelben, pontosan és jutányosan készíttetnek Weisz Ede lakosnál Piacz-u. 38. Telefon 759. Ugyanott tanulók fizetéssel felvétetnek.

Montesáru esomego üzlet önálló vezetésére óvadákképes kereskedő kerestetik Verbőcy u. 8.

Adás-vétel.

Ha rosszul lát forduljon bizalommal Löbl Gyula és Tsa. látzerészhez Debreczen, Piacz-utca 68. ahol pontos szemvizsgálat után megfelelő számú szemüveget, orrosipetűt, lorgnettet kaphat.

Nagy Antal kárpitosnál kész diványok kaphatók. Arany-János u. 38.

Eladók igen jól fejlett dus gyökérzeű, 4-5 éves gyümölcsfa oltványok a gazdazági ismétlő-iskola telepén, a mikepércsi ország uti sorompó mellett.

Haponta frissen pörkölt különféle fajtából válogatott kávékat saját üzemű pergelmőn bárkinnek legkisebb mennyiségben is megpergelek. Darvas Miksa Teleki utca sarok.

Eladó a város belső területében fekvő Széchenyi utca végén egy hold 260 □ olyan télen is lakható nyaraló, mely áll teljesen gondozott parkból, 4 szoba (szilárd épület) és az összes modern mellékhelyiségekből levő uri lakásból, teniszpálya, villanyvilágítás, továbbá nagy gyümölcsös és kerti veteményeknek megfelelő földből. A legjutányosabb fizetési feltételek. Értekezhetni: Turai Farkas tudózkodó irodájában.

Új rendszerű női férfi divatárak és butoreladás. A mai naptól kezdve minden hiteltépes egyén kényelmes heti vagy havi részletfizetés mellett szerezheti be nálam szükségletét női divat cikkekben, női kabátok, férfi öltönyök, felöltők, mindennemű vásznak és canavásznakban, saját készítésű cloth és Caschmir paplanokban, valamint egyszerű és modern butorokban. A készpénz melletti árnál mindössze 5% árkülönbség. Kaiser Salamon, Hatvan-u. 2.

Welsz Ferencz épület és mű-butor Hatvan-utca 9. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkákat elsőrendű kivitelben, mérsékelt árban.

Husz év óta fenn álló jó forgalmu éjjeli mutató házzal együtt eladó. Komendát Istvánné Püspökladány, Vásár-tér.

Czipók költözködés miatt rendkívül olcsón kaphatók a Központi Czipó áruházban Dreher mellett.

100 hektoliter ó-bor 1908. évi homoki termés eladó. Czim: Holló István Nagyléta.

Önt is érdekli! hogy vászon, kanavász, legfinomabb fehér és színes damaszt-étkészletek, férfi és női szövetek, ugyszintén felöltők, szőnyegek, csipke és szövet függönyök, ágyszerűk legolcsóbb árak mellett beszerezhetők heti vagy havi részletfizetésre az ujonnan berendezett és dúsan felszerelt Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur Hatvan-u. 17. sz. alatti áruházában.

Homoki faj boraimat kiváló jó minőségűek tavalyi termés, hordó számra eladom Dr. Weisz Bernát Piac utca 30.

Itűnő jó házikenyeret olcsón ajánl hához szállítva Dénes, Bosskay-tér házikenyérsütőde. Telefon 522.

Kitűnő órák, legújabb divatu ókaszerek legjutányosabban árban, valamint javítások legjobb szakértelemmel eszközöltenek az elsőrendű órák műhelyben Baner Károlynál Piacz-u. 75. Iparbankkal szemben.

Butorok legolcsóbban kaphatók, havi részletfizetésre is. Weisz Gyula asztalos és kárpitosnál, Széchenyi u. 19. Minden kárpitos munkát felvállal.

Világhírű Martell-Cognac J. & F. Martell egyedüli főraktár Debreczen és vidéke részére Váray József kereskedésében.

Lakás.

3 szobás moderna lakás gázvilágítással és tartozékaival kiadó. Értkezni lehet Darabos-u. 38. sz.

Hajdu-Böszörménybe 3 ház és a Kupa-réten egy tanya birtok, ugy vámos pércsen egy birtok örök áron eladó vagy bérbre kiadó. Értekezhetni lehet Varga utca 43. sz. a.

Különféle.

Női fodrász terem, ondulálás, champoning hajmosás, villanyos szárítás, hajfestés, hajmunka különlegességek csakis Weisz Edénél termében Piacz 38. Kifésült hajja t legmagasabb árban veszek. Telefon 759.

Magánkutató iroda. Iskola utca 4. szám Kényes megbízásokat, megfigyeléseket és nyomozásokat elvállal, ugy magán, mint család ügyekben Krámer József.

KOLIBRI
SZIVARKAHÜVELY.
Feltétlenül izlelje meg mindenkit!
Különleges szopókával készült!
A tüdőre nem ártalmas!
Ragaszték mentes!
A géget nem szárítja!
Nicotin mentes!
Kellemes ízű!

KAPHATÓ:
HARMATHY PÁL
szivarkahüvely különlegességek főraktárában
Debreczen, Fűvészkert-utca 14.

Takaréktűzhelyek,

Mosó katlanok,

Zsirolvasztó edények,

Zsiros bödönök

nagy raktára

Sesztina Lajosnál

DEBRECZEN, Piacz-utca 23. szám.

Megérkezett

hódító körútjában a

Luxemburg grófja.

Lehár e bájos zenéjű operettjének összes dalai, valamint Tilos a csók és Elvált asszony gramofonlemezei kaphatók

Molnár Testvéreknél

Egyháztér 3.

Telefon 727.

SCHRADER GYULA likörpatron

törvényileg védve

Saját készítésre

legfinomabb dessert- és

tábla likör, keserű és

pálinka sb. 100 fajtában kapható.

Egy patron ára, 2¹/₂ literre elegendő 90-140 fill.

Hugó Schrader, vorm. S. Schrader

Feuerbach-Stuttgart.

Bresura előismerésekkel főraktáram által Ausztria Magyarország részére

Wilh. Maager, Wien, III/3. am Neumarkt 2.

Popper Dávidné

okl. szülész női lakását Széchenyi-utca 25. sz. alól

Széchenyi-utca 14. sz. alá

helyezte át.

Legjobb **TERRINOL** aszbeszt
fedőanyag cement-pala.
tetőfedéseket elvállal

Lukács Vilmos és Testvére
DEBRECZEN, Hatvan-utca 5. Telefon 308. szám.